



Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

9 decembrie 2021 *

„Trimitere preliminară – Fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun – Directiva 2014/40/UE – Etichetare și ambalare – Articolul 8 alineatul (8) – Avertismentele de sănătate care trebuie să figureze pe fiecare pachet unitar de produse din tutun și pe orice ambalaj exterior – Distribuitor automat de pachete de țigarete – Avertismente de sănătate invizibile din exterior – Reprezentare a pachetelor unitare – Noțiunea de «imagine» de pachete unitare și de orice ambalaj exterior care vizează consumatorii din Uniunea Europeană”

În cauza C-370/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania), prin decizia din 25 iunie 2020, primită de Curte la 7 august 2020, în procedura

Pro Rauchfrei eV

împotriva

JS e.K.,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din doamna K. Jürimäe, președinta Camerei a treia, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a patra, și domnii S. Rodin (raportor) și N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru JS e.K., de A. Meisterernst, Rechtsanwalt;
- pentru Comisia Europeană, de C. Hödlmayr și I. Rubene, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 15 iulie 2021,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară se referă la interpretarea articolului 8 alineatele (3) și (8) din Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE (JO 2014, L 127, p. 1).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Pro Rauchfrei eV, pe de o parte, și JS e.K., pe de altă parte, în legătură cu utilizarea de către acesta din urmă a unor distribuitoare automate de pachete de țigarete care au efectul de a ascunde consumatorului avertismentele de sănătate care figurează pe ambalajele de țigarete.

Cadrul juridic

- 3 Considerentele (21)-(24) ale Directivei 2014/40 enunță:
 - „(21) În conformitate cu scopul prezentei directive, și anume de a facilita buna funcționare a pieței interne a produselor din tutun și a produselor conexe, vizând un nivel înalt de protecție a sănătății, în special pentru tineri, și în conformitate cu [Recomandarea 2003/54/CE a Consiliului din 2 decembrie 2002 privind prevenirea fumatului și inițiativele de îmbunătățire a controlului tutunului (JO 2003, L 22, p. 31)], statele membre ar trebui încurajate să împiedice vânzările de astfel de produse copiilor și adolescenților, adoptând măsuri adecvate de stabilire și aplicare a limitelor de vârstă.
 - (22) Există încă diferențe între dispozițiile naționale privind etichetarea produselor din tutun, în special în ceea ce privește utilizarea avertismentelor de sănătate combinate compuse dintr-o ilustrație și un text, informațiile despre serviciile de renunțare și elementele promoționale de pe pachetele unitare sau din interiorul lor.
 - (23) Astfel de diferențe pot constitui o barieră în calea comerțului și pot împiedica buna funcționare a pieței interne a produselor din tutun și, prin urmare, ar trebui să fie eliminate. De asemenea, este posibil ca în unele state membre consumatorii să fie mai bine informați cu privire la riscurile pentru sănătate prezentate de produsele din tutun decât consumatorii din alte state membre. În absența unor măsuri suplimentare la nivelul Uniunii, este posibil ca diferențele existente să crească în următorii ani.
 - (24) Adaptarea dispozițiilor referitoare la etichetare este, de asemenea, necesară pentru alinierea reglementărilor care se aplică la nivelul Uniunii la evoluțiile internaționale. De exemplu, orientările [Convenției-cadru pentru controlul tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății] privind ambalarea și etichetarea produselor din tutun recomandă avertismente ilustrate de dimensiuni mari pe ambele fețe principale, informații obligatorii referitoare la renunțare și reguli stricte referitoare la informațiile înșelătoare. Dispozițiile referitoare la informațiile înșelătoare vor completa interzicerea generală a practicilor comerciale înșelătoare pentru consumatori ale întreprinderilor prevăzută în [Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a

Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului («Directiva privind practicile comerciale neloiale») (JO 2005, L 149, p. 22, Ediție specială, 15/vol. 14, p. 260)].”

4 Articolul 1 din această directivă, intitulat „Obiectul”, prevede:

„Scopul prezentei directive este apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind:

[...]

(b) anumite aspecte ale etichetării și ambalării produselor din tutun, inclusiv avertismentele de sănătate care trebuie să figureze pe pachetele unitare ale produselor din tutun și pe orice ambalaj exterior, precum și trasabilitatea și elementele de securitate care se aplică produselor din tutun menite să asigure conformitatea acestora cu prezenta directivă;

[...]

pentru a facilita buna funcționare a pieței interne a produselor din tutun și a produselor conexe, vizând un nivel înalt de protecție a sănătății, în special pentru tineri, și pentru a se îndeplini obligațiile Uniunii în temeiul [Convenției-cadru pentru controlul tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății].”

5 Potrivit articolului 2 din directiva menționată, intitulat „Definiții”:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[...]

33. «avertisment de sănătate combinat» înseamnă un avertisment de sănătate care combină un avertisment sub formă de text și o fotografie sau ilustrație corespunzătoare, în conformitate cu prezenta directivă;

[...]

40. «introducere pe piață» înseamnă punerea produselor, indiferent de locul lor de fabricare, la dispoziția consumatorilor din Uniune, cu sau fără plată, inclusiv prin vânzare la distanță; [...]

[...]”

6 Titlul II din aceeași directivă, intitulat „Produse din tutun”, conține un capitol II, intitulat „Etichetare și ambalare”. Articolul 8 din Directiva 2014/40, care figurează în acest capitol și care este intitulat „Dispoziții generale”, prevede la alineatele (1), (3) și (8):

„(1) Fiecare pachet unitar de produse din tutun și orice ambalaj exterior poartă avertismentul de sănătate prevăzut în prezentul capitol în limba oficială sau în limbile oficiale ale statului membru în care produsul este introdus pe piață.

[...]

(3) Statele membre se asigură că avertismentele de sănătate de pe un pachet unitar și de pe orice ambalaj exterior sunt tipărite astfel încât să nu poată fi îndepărtate, să nu poată fi șterse și să fie integral vizibile, inclusiv prin faptul că nu sunt ascunse sau întrerupte parțial sau total de timbre fiscale, marcaje de preț, elemente de securitate, înfășurări, învelitori, cutii sau alte elemente, atunci când produsele din tutun sunt introduse pe piață. Pe pachetele unitare de produse din tutun, altele decât țigarete și tutun de rulat ambalat în pungi, avertismentele de sănătate pot fi aplicate cu ajutorul autocolantelor, cu condiția ca acestea să fie nedetașabile. Avertismentele de sănătate rămân intacte la deschiderea pachetului unitar, în afara cazului pachetelor cu capac cu clapă superioară basculantă, pentru care avertismentele de sănătate pot fi rupte la deschiderea pachetului, dar numai într-un mod care să asigure integritatea grafică și vizibilitatea textului, a fotografiilor și a informațiilor referitoare la renunțare.

[...]

(8) Imaginile de pe pachetele unitare și de pe orice ambalaj exterior [a se citi: «imaginile de pachete unitare și de orice ambalaj exterior»] care vizează consumatorii din Uniune sunt în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol.”

- 7 Articolul 10 alineatul (1) din această directivă, intitulat „Avertismentele de sănătate combinate în cazul produselor din tutun pentru fumat”, prevede:

„(1) Fiecare pachet unitar și orice ambalaj exterior de produse din tutun pentru fumat poartă avertismente de sănătate combinate. Avertismentele de sănătate combinate:

(a) cuprind unul dintre avertismentele sub formă de text menționate în anexa I și o fotografie color corespunzătoare specificată în galeria de imagini din anexa II [intitulată «Galerie de imagini (de avertismente de sănătate combinate)»];”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 8 JS, administrator al două supermarketuri situate în München (Germania), a instalat, începând de la 20 mai 2017, distribuitoare automate de pachete de țigarete la nivelul caselor de marcat din aceste supermarketuri. Pachetele de țigarete erau stocate în interiorul acestor distribuitoare, astfel încât pachetele respective nu erau vizibile pentru clienți. Tastele de selecție ale distribuitoarelor menționate permiteau, desigur, identificarea diferitor mărci de țigarete cu o reprezentare grafică, însă fără a prezenta avertismentele de sănătate prevăzute de lege.
- 9 Pentru a cumpăra un pachet de țigarete, clientul trebuia să solicite casierului să deblocheze distribuitorul. După aceea, trebuia să apese el însuși pe tasta corespunzătoare pachetului de țigarete selectat, care era atunci trimis direct pe banda rulantă a casei de marcat pentru a-i permite clientului să îl plătească.
- 10 Pro Rauchfrei este o asociație fără scop lucrativ care apără drepturile fumătorilor pasivi. Ea a introdus o acțiune la Landgericht München I (Tribunalul Regional din München I, Germania) pentru a i se interzice lui JS să ofere produse din tutun, în special țigarete, prin intermediul unui dispozitiv care are efectul de a ascunde față de consumator, la momentul ofertei, avertismentele de sănătate care figurează pe pachetele unitare și pe orice ambalaj exterior al produselor din

tutun. În subsidiar, ea a solicitat să i se interzică lui JS să ofere asemenea produse prin intermediul unui dispozitiv care nu reproduce decât imaginea unor pachete unitare de țigarete, fără avertismentele de sănătate care trebuie să figureze pe acestea.

- 11 Landgericht München I (Tribunalul Regional din München I) a respins această acțiune.
- 12 Pro Rauchfrei a declarat apel împotriva acestei hotărâri la Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München, Germania), care a fost de asemenea respins. În aceste condiții, ea a decis să sesizeze instanța de trimitere, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania), cu recurs împotriva acestei hotărâri.
- 13 Instanța de trimitere consideră că soluționarea acestui recurs depinde de interpretarea articolului 8 alineatul (3) prima teză și a articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40.
- 14 În ceea ce privește articolul 8 alineatul (3) prima teză din Directiva 2014/40, instanța de trimitere exprimă îndoieli cu privire la înțelesul noțiunii de „introducere pe piață” și la domeniul de aplicare al interdicției ca avertismentele să fie ascunse de „alte elemente”, prevăzută de această dispoziție.
- 15 În ceea ce privește articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, această instanță ridică problema dacă noțiunea de „imagini [de] pachete unitare”, în sensul acestei dispoziții, vizează reprezentări grafice precum cele aplicate pe tastele acestor distribuitoare automate. Instanța de trimitere ridică de asemenea problema dacă cerințele acestui articol sunt eventual îndeplinite atunci când, înainte de cumpărare, consumatorul primește din distribuitor un pachet unitar care conține avertismentele prevăzute de lege. Astfel, potrivit instanței menționate, consumatorul poate asocia o reprezentare grafică ce figurează pe distribuitorul automat, precum cel în discuție în litigiul principal, cu un pachet unitar datorită aspectului său, și anume chenarele, proporțiile și culorile sale, precum și logoul mărcii, chiar dacă această imagine nu este o reproducere fidelă a ambalajului de origine. Cu toate acestea, odată ce i-a fost eliberat consumatorului pachetul de țigarete din distribuitorul automat, el ar avea posibilitatea să îl examineze și să ia cunoștință de avertismentele de sănătate prevăzute de lege anterior încheierii contractului de vânzare.
- 16 În acest context, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Noțiunea de «introducere pe piață», în sensul articolului 8 alineatul (3) prima teză din Directiva 2014/40, include punerea la dispoziție a unor produse din tutun prin intermediul distribuitoarelor automate în sensul că, deși pachetele unitare de țigarete care se găsesc în acestea prezintă avertismentele prevăzute de lege, pachetele unitare sunt mai întâi stocate în distribuitorul automat în mod nevizibil pentru consumator, iar avertismentele care figurează pe acestea devin vizibile doar după ce distribuitorul automat deblocat în prealabil de casier este acționat de client, pachetul de țigarete fiind astfel distribuit pe banda de casă chiar înainte de efectuarea plății?

2) Interdicția ca avertismentele să fie «ascunse de alte elemente», prevăzută la articolul 8 alineatul (3) prima teză din Directiva 2014/40, se referă la situația în care, în cadrul prezentării mărfii prin intermediul unui distribuitor automat, întregul ambalaj al produsului din tutun este ascuns?

- 3) Ne aflăm în prezența unei «imagini [de] pachet unitar», prevăzută la articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, și atunci când reprezentarea nu este o imagine fidelă a ambalajului original, dar consumatorul asociază imaginea, datorită aspectului său, și anume chenarele, proporțiile, culorile și logoul mărcii, cu ambalajul unui produs din tutun?
- 4) Independent de imaginile utilizate, cerințele prevăzute la articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 sunt îndeplinite atunci când, înainte de încheierea contractului de vânzare-cumpărare, consumatorul are posibilitatea să vadă ambalajele de țigarete pe care figurează avertismentele prevăzute de lege?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la a treia întrebare

- 17 Prin intermediul celei de a treia întrebări, care trebuie analizată în primul rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 trebuie interpretat în sensul că constituie o „imagine [de] pachet unitar”, în sensul acestei dispoziții, o imagine care nu este o reproducere fidelă a unui pachet unitar de țigarete, dar pe care consumatorul o asociază cu un astfel de pachet unitar datorită aspectului său, și anume chenarele, proporțiile și culorile sale, precum și logoul mărcii.
- 18 Potrivit articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, imaginile de pachete unitare și de orice ambalaj exterior al unui produs din tutun care vizează consumatorii din Uniune trebuie să fie conforme cu dispozițiile capitolului II din titlul II din această directivă.
- 19 În temeiul articolului 8 alineatul (1) din Directiva 2014/40, care face parte din capitolul II din titlul II din aceasta, fiecare pachet unitar de produse din tutun și orice ambalaj exterior poartă avertismentul de sănătate prevăzut în capitolul menționat în limba oficială sau în limbile oficiale ale statului membru în care produsul este introdus pe piață.
- 20 Prin urmare, din termenii articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 coroborat cu articolul 8 alineatul (1) din aceasta reiese că toate imaginile de pachete unitare și de orice ambalaj exterior care vizează consumatorii din Uniune trebuie să poarte avertismentul de sănătate prevăzut de dispozițiile capitolului II din titlul II din Directiva 2014/40.
- 21 În schimb, noțiunea de „imagini [de] pachete unitare” nu este definită nici de acest articol, nici de vreo altă dispoziție a acestei directive.
- 22 În această privință, după cum a arătat și domnul avocat general la punctul 58 din concluzii, în lipsa unei asemenea definiții, determinarea înțeleșului și a sferei de aplicare a termenilor trebuie realizată conform sensului obișnuit al acestora în limbajul curent, ținând seama în același timp de contextul în care sunt utilizați și de obiectivele urmărite de reglementarea din care fac parte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 aprilie 2021, Austrian Airlines, C-826/19, EU:C:2021:318, punctul 22 și jurisprudența citată).
- 23 În ceea ce privește, în primul rând, sensul obișnuit al noțiunii de „imagine”, domnul avocat general a arătat, la punctul 59 din concluzii, că această noțiune include imitarea formei obiectului pe care urmărește să îl reprezinte, iar nu numai reproducerea fidele ale acelui obiect. Este necesar să se arate, în acest sens, că termenii reținuți de legiuitorul Uniunii, de exemplu în versiunile în limbile

spaniolă („*imagen*”), germană („*Bild*”), engleză („*image*”), franceză („*image*”) sau polonă („*wygląd*”) ale articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, au o semnificație, în aceste diferite limbi, care include o imitație ce reia chenarele, proporțiile, culorile și formele obiectului reprezentat.

- 24 Rezultă de aici că noțiunea de „*image*”, în sensul acestui articol, trebuie înțeleasă că include, desigur, reproducerea fidelă ale pachetelor unitare de produse din tutun, dar că nu se limitează la asemenea reproduceri.
- 25 În al doilea rând, o asemenea interpretare este confirmată de o analiză a contextului în care se înscrie articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40. Din titlul anexei II la această directivă, „Galerie de imagini (de avertismente de sănătate combinate)”, reiese că termenul „*image*” cuprinde avertismentele de sănătate combinate care, potrivit definiției lor de la articolul 2 punctul 33 din directiva menționată, sunt avertismentele care nu cuprind numai fotografiile, ci și textele și ilustrațiile. Prin urmare, această noțiune nu poate fi înțeleasă în sensul că desemnează numai fotografiile de pachete unitare.
- 26 În al treilea rând, o interpretare largă a noțiunii de „*imagini [de] pachete unitare*”, în sensul articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, care să includă nu numai reproducerea fidelă de pachete unitare, ci și imaginile pe care consumatorii le asociază cu asemenea pachete, este conformă cu obiectivele acestei directive, în special cu obiectivul urmărit prin articolul 8 din aceasta.
- 27 Astfel, pe de o parte, Directiva 2014/40 urmărește, potrivit articolului 1 din aceasta, un dublu obiectiv, care constă în facilitarea bunei funcționări a pieței interne a produselor din tutun și a produselor conexe, vizând un nivel înalt de protecție a sănătății umane, în special pentru tineri (Hotărârea din 30 ianuarie 2019, *Planta Tabak*, C-220/17, EU:C:2019:76, punctul 38 și jurisprudența citată). În acest scop, această directivă urmărește apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind, printre altele, anumite aspecte ale etichetării și ambalării produselor din tutun, inclusiv avertismentele de sănătate care trebuie să figureze pe pachetele unitare ale produselor din tutun și pe orice ambalaj exterior, precum și trasabilitatea și elementele de securitate care se aplică produselor din tutun menite să asigure respectarea directivei menționate de către statele membre.
- 28 Pe de altă parte, astfel cum a arătat și domnul avocat general la punctul 63 din concluzii, trebuie să se observe că articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 urmărește în special să împiedice eludarea normei enunțate la articolul 8 alineatul (1) din această directivă, potrivit căreia fiecare pachet unitar de produse din tutun trebuie să poarte avertismentele de sănătate prevăzute de lege. Astfel, articolul 8 alineatul (3) din directiva menționată asigură eficacitatea acestei norme prin interzicerea ca aceste avertismente să fie ascunse sau întrerupte. Articolul 8 alineatul (8) din aceeași directivă urmărește în special să prevină situația în care un comerciant cu amănuntul, pentru a nu afișa avertismentele de sănătate prevăzute de lege la punctul de vânzare, prezintă, în locul pachetelor unitare pe care figurează aceste avertismente, imagini ale acestor pachete fără avertismente. Prin faptul că impune ca imaginile de ambalaje ale produselor de tutun să poarte și ele avertismentele de sănătate prevăzute de lege, articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 urmărește astfel prevenirea acestei situații, asigurând în acest mod, asemenea articolului 8 alineatul (3) din această directivă, eficacitatea normei prevăzute la articolul 8 alineatul (1) din aceasta.

- 29 Avertismentele de sănătate prevăzute de dispozițiile capitolului II din titlul II din Directiva 2014/40 au în special ca obiectiv să facă mai bine cunoscute riscurile pentru sănătate pe care le implică consumul de produse din tutun, să aibă un impact emoțional puternic și durabil și să incite astfel consumatorii acestor produse să reducă sau să abandoneze consumul lor, în special în privința persoanelor mai vulnerabile, precum persoanele mai puțin instruite, copiii și tinerii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 mai 2016, Philip Morris Brands și alții, C-547/14, EU:C:2016:325, punctul 204).
- 30 Or, după cum subliniază și instanța de trimitere, o imagine pe care consumatorul o asociază cu un pachet unitar de produse din tutun poate, la fel ca o reproducere fidelă, să declanșeze o dorință de cumpărare pe care avertismentele de sănătate prevăzute de lege urmăresc totuși să o descurajeze. Rezultă că o interpretare largă a noțiunii de „imagini [de] pachete unitare”, în sensul articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, care include și o asemenea imagine, implică să se impună aplicarea acestor avertismente de sănătate pe aceste imagini, ceea ce contribuie la efectul disuasiv urmărit și, în acest mod, la protecția sănătății umane.
- 31 Prin urmare, noțiunea de „imagini [de] pachete unitare”, în sensul articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, trebuie înțeleasă că include imaginile pe care un consumator le asociază cu astfel de pachete datorită aspectului său, și anume chenarele, proporțiile și culorile sale, precum și logoul mărcii. În schimb, revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă, în cauza principală, imaginile mărcilor de țigarete afișate pe tastele de selecție ale distribuitoarelor automate în discuție în această cauză constituie imagini pe care un consumator le asociază cu pachete unitare ale produselor din tutun datorită aspectului lor.
- 32 Din ansamblul elementelor care precedă rezultă că articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 trebuie interpretat în sensul că constituie o „imagine [de] pachet unitar”, în sensul acestei dispoziții, o imagine care nu este o reproducere fidelă a unui pachet unitar de țigarete, dar pe care consumatorul o asociază cu un astfel de pachet unitar datorită aspectului său, și anume chenarele, proporțiile și culorile sale, precum și logoul mărcii.

Cu privire la a patra întrebare

- 33 Prin intermediul celei de a patra întrebări, care trebuie analizată în al doilea rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 trebuie interpretat în sensul că o imagine a unui pachet de țigarete care intră sub incidența acestei dispoziții, dar care nu poartă avertismentele de sănătate prevăzute de capitolul II din titlul II din această directivă, este totuși conformă cu dispoziția menționată dacă consumatorul are posibilitatea să vadă aceste avertismente pe pachetul de țigarete care corespunde unei astfel de imagini înainte de a-l cumpăra.
- 34 Trebuie amintit că, în temeiul articolului 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40, imaginile de pachete unitare și de orice ambalaj exterior care vizează consumatorii din Uniune trebuie să fie conforme cu dispozițiile capitolului II din titlul II din această directivă și trebuie, prin urmare, să poarte avertismentele de sănătate prevăzute la alineatul (1) al acestui articol.
- 35 Or, după cum a arătat și domnul avocat general la punctul 73 din concluzii, această normă interzice utilizarea unor imagini care vizează consumatorii din Uniune pe care nu figurează avertismentele de sănătate prescrise, independent de orice proces de cumpărare a produselor la care se referă imaginile respective.

- 36 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a patra întrebare că articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 trebuie interpretat în sensul că o imagine a unui pachet de țigarete care intră sub incidența acestei dispoziții, dar care nu poartă avertismentele de sănătate prevăzute de capitolul II din titlul II din această directivă, nu este conformă cu dispoziția menționată, chiar dacă consumatorul are posibilitatea să vadă aceste avertismente pe pachetul de țigarete care corespunde unei astfel de imagini înainte de a-l cumpăra.

Cu privire la prima și la a doua întrebare

- 37 Având în vedere răspunsul dat la a treia și la a patra întrebare, nu este necesar să se răspundă la prima și la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 38 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) **Articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE trebuie interpretat în sensul că constituie o „imagine [de] pachet unitar”, în sensul acestei dispoziții, o imagine care nu este o reproducere fidelă a unui pachet unitar de țigarete, dar pe care consumatorul o asociază cu un astfel de pachet unitar datorită aspectului său, și anume chenarele, proporțiile și culorile sale, precum și logoul mărcii.**
- 2) **Articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/40 trebuie interpretat în sensul că o imagine a unui pachet de țigarete care intră sub incidența acestei dispoziții, dar care nu poartă avertismentele de sănătate prevăzute de capitolul II din titlul II din această directivă, nu este conformă cu dispoziția menționată, chiar dacă consumatorul are posibilitatea să vadă aceste avertismente pe pachetul de țigarete care corespunde unei astfel de imagini înainte de a-l cumpăra.**

Semnături